

Q&A Online kennissessie bekostiging, 11 juni 2024

1. Hoe voorkomen we dat gemeenten vanaf 2025 gaan bezuinigen op sociaal domein wetende dat deze opgaven eraan komen?

Dat kunnen we niet voorkomen, is een gevolg van overheidsbeleid. Gemeenten maken hun eigen afweging. Er worden nog steeds gesprekken gevoerd tussen lokale en landelijke overheid met als inzet het verzachten of helemaal voorkomen van het "ravijnjaar".

2. Je vertelde dat er modellen zijn voor diverse business cases. Waar zijn deze beschikbaar?

Er zijn inmiddels twee landelijke modellen voor Welzijn op Recept en Mentaal Gezondheidsnetwerk die gebruikt kunnen worden. VNG en Sociaal Werk Nederland gaan met elkaar verkennen hoe we tot landelijke modellen kunnen komen voor een aantal producten en wat het vraagt om deze ook landelijk te kunnen gebruiken. Wij stellen deze uiteraard beschikbaar op het moment dat we deze opgesteld hebben.

3. Wordt ook getoetst bij de inzet van SPUK IZA wat wordt ingezet aan coördinatie en dienstverlening aan inwoners?

In het plan dat wordt ingediend staat waarvoor je het geld inzet. Bij accordering wordt daar ook op getoetst.

4. In onze regio gaat er zeer veel geld in de regioplannen zitten en in het opzetten van de regionale infrastructuur. Er zijn zeer veel zzp'ers bij betrokken die ieder 24 uur werken vanaf het verleden tot en met de komende twee jaar. Herkennen jullie de geldstroom naar talloze zzp'ers?

Het signaal is herkenbaar voor zowel VNG als sociaalwerkorganisaties. VNG geeft aan dat het nodig blijkt om externen in te huren om de samenwerking tussen gemeenten en tussen zorg- en welzijnsorganisaties te organiseren en coördineren. We zouden hierbij de huidige kennisfunctie en coördinatiefunctie van zowel de gemeente (GGD) als organisaties in het sociaal domein zeker kunnen versterken.

Sociaalwerkorganisaties geven aan dat er helaas in de dagelijkse praktijk op de werkvloer en in de wijken nog weinig te merken is van de 'transformatie'

5. Met de komst van GALA worden deze middelen soms ingezet als vervanging voor reguliere middelen. In plaats van opschalen van inzet sociaal domein wordt er daarmee juist afgeschaald. Hoe ziet de VNG dit?

Dit is uiteraard niet de bedoeling. Maar soms moeten gemeenten keuzes maken met de beperkte middelen die zij hebben.

Vanuit het ministerie van VWS is hier het volgende over gezegd:

“Gemeenten kunnen voor hun inzet in het GALA een beroep doen op de brede SPUK. De doelen en onderwerpen in het GALA waren geen thema's waar gemeenten niet al mee bezig waren, maar de integrale aanpak van het GALA was dat wel. In de SPUK zijn deels bestaande middelen en toentertijd deels nieuwe kabinetsmiddelen gebundeld. Het GALA heeft als doel dat gemeenten, samen met

organisaties in het sociaal domein en in de zorg breed en samenhangend beleid kunnen voeren op gezondheid en preventie. De GALA-middelen vervangen de Gemeentefonds-middelen niet, deze GALA-middelen zijn inderdaad aanvullend op de Gemeentefonds-middelen. Echter hebben gemeenten de beleidsvrijheid om keuzes te maken hoe ze de GALA-middelen inzetten en hoe ze hun aanbestedingen in het sociaal domein vormgeven. Aanbestedingen kunnen langs de thema's van het GALA worden vormgegeven."

6. In hoeverre zijn budgetten structureel, in deze context? Welke tijdsperiode is hieraan gekoppeld?

De meeste middelen zijn per onderdeel voor een aantal jaar toegezegd. In bijgaande presentatie vind je de tijdsduur per onderdeel. Ook als de middelen structureel zijn toegezegd dus niet gebonden aan een politieke periode, kan een nieuwe coalitie andere keuzes maken die hierop invloed hebben.

7. Wat is het alternatief voor IZA als sociaal werk moet bezuinigen en dus niet kan bijdragen aan de transformatie?

Dit dilemma is een terugkerende vraag aan de landelijke tafels (zie ook vraag 1). VNG heeft het IZA getekend op voorwaarde dat er december 2024 toezegging zou komen op de benodigde middelen om deze transformatie vanuit het sociaal domein mede vorm te geven.

8. Wat is de rol van de gemeente bij de transformatie? Dit vraag ik omdat ik regie mis in het regelen van IZA- en SPUK-middelen die er wel zijn.

De gemeente heeft hierin een centrale rol. Aan de regiotafels zit de mandaatgemeente die andere gemeenten in die regio vertegenwoordigt.

Advies is om met de gemeente het gesprek aan te gaan als een gemeente jou als sociaalwerkorganisatie niet benadert rond deze IZA- en SPUK-middelen.

9. We zijn een welzijn-zorg plan snelle toets aan het opstellen. Wat adviseer je wat betreft indienen ervan als je voorziet dat er een doorbraak komt? Kunnen we eventueel herbeoordelen?

Snelle toetsen zijn het voorportaal voor transformatieplannen, op basis waarvan de transformatiemiddelen beschikbaar komen. De snelle toets is juist bedoeld om aan de zorgverzekeraar te vragen of je idee kans maakt op vergoeding of wat er aangepast zou moeten worden. Het is aan te raden om voordat je een plan indient, contact te zoeken met de zorgverzekeraar en de gemeente om te toetsen of ze je plan zien zitten. Als het onderdeel is van het regioplan vergroot dat absoluut de kans op een positief oordeel.

10. Hoe zorg je dat de gemaakte plannen die vooral vanuit de zorg komen op dit moment, onafhankelijk getoetst worden vanuit de transitiegedachte als dit alleen door de zorgverzekeraar gebeurt? En waarom zit de gemeente niet gelijkwaardig aan tafel om te toetsen?

De transformatiegelden liggen bij de zorgverzekeraar omdat het wettelijk niet mogelijk is deze te verstrekken aan gemeenten. De zorgverzekeraar toetst op een vastgesteld beoordelingskader waarbij o.a. effect, duurzaamheid en de structurele borging van de inzet van incidenteel geld voorwaarden zijn.

Deze structurele borging is een knelpunt bij de toekenning van regioplannen voor gemeenten omdat gemeenten geen structurele toezegging kunnen doen. Een ander knelpunt is dat de gelden niet ingezet mogen worden voor uitvoeringstaken in het sociaal domein. VNG, VWS en ZN verkennen op basis van de vele signalen of het mogelijk is een bijlage toe te voegen aan dit beoordelingskader waardoor de transformatiemiddelen ook inzetbaar zijn voor uitvoeringstaken in het sociaal domein.

11. Begrijp ik nu goed dat de Brede SPUK GALA incidenteel geld is? In overzicht van VNG staat dat het deels structureel is.

Zie antwoord op vraag 6. Structureel betekent voor VNG dat het de termijn van een zittend college overstijgt.

12. Welk perspectief is er op structurele financiering die nodig is voor transformatie?

Zie antwoord op vraag 1 en 6.

13. Wordt er nog gesproken over een sociale basisgarantie? Met andere woorden: is er een kans dat sociaal werk uiteindelijk een wettelijke taak wordt van gemeenten?

Zorg en Sociaal domein zijn niet meer los te zien van elkaar. Vraag is voor de VNG of een sociale basisgarantie een wettelijke taak wordt van gemeenten. Een wetstraject is een lange weg. Van belang is dat de verbinding met de sociale basis goed wordt neergezet in samenwerking tussen gemeenten en sociaal domein organisaties, ongeacht of dit een wettelijke taak is.